

ÁPRILIS

Szent György hava

Április az év negyedik, 30 napos hónapja a Gergely-naptárban. A hónapot Mars kedveséről, Venusról nevezték el, Venust ugyanis Aperirének is hívták. A név a latin *aperire* szóból származik, melynek jelentése „megnyitni” – ez valószínűleg utalás az ekkor kinyíló természetre. A 18. századi nyelvújítók szerint az április *nyilonos*. A népi kalendárium Szent György havának nevezi.

	egyházi naptár	jeles napok, néprajzi naptár <i>Bauernregeln</i>	nemzeti ünnep/történelmi emléknap/híres emberek
1. csütörtök Hugó	NAGYCSÜTÖRTÖK - Gründonnerstag Jn 13,1-15 Az utolsó vacsora, Jézus elárultatásának és elfogatásának napja, a húsvéti szent háromnap első napja, az olajszentelés az Oltáriszentség alapításának ünnepe. Az esti szentmise a lehető legnagyobb ünnepélyességgel kezdődik. Megszólal a Gloria, zúgnak a harangok, szólnak a csengők és az orgona, s a könyörgés után csak népének van kíséret nélkül: a harangok Rómába mennek. A harangok és csengők helyett a kereplő szól. Az esti szentmiséhez kapcsolódik a lábmosás szertartása, mely a krisztusi szeretetet testesíti meg. Az esti szentmise végén, miután az Oltáriszentséget már elvitték a szentsírra, a pap Jézus szenvedéseinek (haláltusa, elfogatása, megcsúfolása, ruháitól való megfosztása, tanítványai elfutása, egyedül maradása) emlékeztére minden virágot, terítőt, gyertyatartót és feszületet	Az április minden évben a hét ugyanazon napjával kezdődik, mint az adott év júliusa, szökőévekben pedig mint a január. <i>Wenn der April wie ein Löwe kommt, so geht er wie ein Lamm.</i>	<u>Politikai események:</u> 1713 – Anglia és Németalföld megkötik Franciaországgal az utrechti békét, mely lezárja a spanyol örökösödési háborút 1924 – A müncheni bíróság Hitlert öt évre ítéli, azonban már év végén kiengedik (a börtönben írja meg „Mein Kampf” című programjellelű művét). 1991 – Megszűnik a Varsói Szerződés katonai szervezete, majd három hónap múlva, július 1-én a Varsói Szerződés Politikai Tanácskozó Testülete is. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1579 – Báthory István erdélyi fejedelem és lengyel király megalapítja a Vilniusi Egyetemet.

	eltávolít az oltárokról, s azok így maradnak a nagyszombati liturgiáig. E szentmise után az Oltáriszentséget nem a tabernákulumban, hanem a szentsíron őrzik.	1976 – Steve Jobs két társával megalapítja az Apple Computert. <u>Egyéb események:</u> 1810 – A párizsi Louvre kápolnájában megtartják I. Napóleon francia császár és Mária Lujza osztrák főhercegnő esküvőjét. 2003 – A Slashdot bemutatja a Whitespace programozási nyelvet. <u>Születések:</u> 1809 – Nyikolaj Vasziljevics Gogol orosz író, drámaíró († 1852) 1815 – Otto von Bismarck gróf, német politikus, Németország első kancellárja († 1898) 1859 – Vikár Béla magyar etnográfus, műfordító, az MTA tagja († 1945) 1865 – Zsigmondy Richárd magyar származású Nobel-díjas kémikus († 1929) 1927 – Puskás Ferenc (sz. Purczeld), becenevén Puskás Öcsi, válogatott labdarúgó, edző, az Aranycsapat kapitánya, a nemzet sportolója († 2006) <u>Halálozások:</u> 1807 – Révai Miklós magyar nyelv-tudós (* 1750) 1872 – Martin Ohm német matematikus, az Arany Metszés szabály leírója (* 1792) 1922 – IV. Károly magyar király, I. Károly néven osztrák császár, valamint cseh király, az utolsó Habsburg uralkodó (* 1887)
--	---	---

			1930 – Cosima Liszt, Liszt Ferenc lánya, Richard Wagner felesége (* 1837) 1952 – Molnár Ferenc magyar író, A Pál utcai fiúk szerzője (* 1878) 1978 – Ignótus Pál magyar író, újságíró (* 1901) 2008 – Baczakó Péter magyar súlyemelő, olimpiai bajnok (* 1951)
2. péntek Áron, Ferenc	NAGYPÉNTEK – Karfreitag Jn 18,1–19,42 Jézus szenvedésének, halálának és temetésének napja, a liturgiában a húsvéti szent háromnap második napja, a megváltó szenvedés és kereszthalál emléknapja. Szigorú böjti nap. Sok helyen délelőtt (vagy du. 3-kor) elvégzik a kereszttutat. A kereszthalál vagy a temetés órájában (3-kor vagy 6-kor) kezdődik az ún. csonka mise, melyben nincs konszekráció. Az igeliturgiát néma leborulás vezeti be a díszektől megfosztott oltár előtt	• Autizmussal élők világnapja (2008-tól) • A gyermekkönyvek nemzetközi napja 1967 óta – Hans Christian Andersen dán meseíró születésnapján. (A meseírás napja.) <i>Wenn's am Karfreitag regnet, ist das ganze Jahr gesegnet.</i>	<u>Politikai események:</u> 1894 – Kossuth Lajosnak, az 1848–49-es forradalom és szabadságharc vezetőjének temetése Budapesten. 2012 – Schmitt Pál köztársasági elnök a parlamentben bejelenteti lemondását. (Az Országgyűlés 338 igen, 5 nem szavazattal, 6 tartózkodás mellett elfogadja lemondását. Az államfői feladat- és hatáskört Kövér László, míg a házelnöki feladatokat Lezsák Sándor alelnök látja el.) <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1970 – Budapesten felavatják a keletnyugati metró első szakaszát a Deák tér és a Fehér út között. <u>Születések:</u> 742 – Nagy Károly frank király, a Frank Birodalom megalapítója († 814) 1805 – Hans Christian Andersen dán költő, meseíró († 1875) 1810 – Gasparich Márk Kilit tábori lelkész, 1848–49 leverése után függetlenségi szervezkedések részese és vértanúja († 1853)

			1933 – Konrád György magyar író, a kortárs magyar próza világszerte ismert alakja († 2019) 1936 – Csukás István Kossuth-díjas magyar író, meseíró, a nemzet művésze († 2020) Halálozások: 1507 – Paolai Szent Ferenc olasz remete, ferences rendi szerzetes (* 1416) 1657 – III. Ferdinánd német-római császár, magyar és cseh király (* 1608) 1796 – Alexovics Vazul pálos rendi szerzetes, hitszónok, egyetemi lelkész és tanár (* 1742) 1872 – Samuel Morse amerikai festőművész, feltaláló (Morse-távíró, Morse-ABC) (* 1791) 1927 – Prohászka Ottokár magyar püspök, író, akadémikus (* 1858) 1945 – Apor Vilmos győri püspök, mártír (* 1892) 2005 –II. János Pál (Karol Józef Wojtyła) lengyel származású pápa (* 1920)
3. szombat Buda, Richárd	NAGYSZOMBAT – Karsamstag Mk 16,1-7 Jézus sírban pihenésének ideje, a liturgiában a húsvéti szent háromnap harmadik napja. Csöndes virrasztás a szentsírnál, ill. lelki készülődés a feltámadásra. Húsvét vigíliája: húsvét éjszakája, a húsvéti szent háromnap középpontja, a „vigíliák anyja”. Az ünneplés tárgya a világosság győzelme a sötétség, az élet győzelme a bűn és a halál fölött. Ez a győzelem a	<i>Im April ein tiefer Schnee tut nicht weh.</i>	Politikai események: 1500 - 9 és fél évnyi huzavona után VI. Sándor pápa végül felbontotta Aragóniai Beatrix özvegy magyar királyné és V. (Jagelló) Ulászló cseh király házasságát. 1922 – Joszif Visszarionovics Sztálin lesz a Szovjetunió Kommunista Pártja első titkára. 1944 – A Budapest elleni első légi csapás: brit és amerikai légitámadás

	keresztén született; a kereszthalál és a feltámadás egymásba fonódik az ünneplésben, főként a keresztelés szertartásában. Liturgiájának fő részei: 1. a húsvéti fény megáldása 2. húsvéti örömhirdetés 3. ószövetségi olvasmányok 4. a szentmise kezdete 5. keresztvízszentelés és keresztségi szertartás 6. a szentmise folytatása 7. szentséges körmenet		a Ferencvárosi rendező pályaudvar és a Duna-repülőgépgyár ellen. 1945 – A brit és amerikai légierő bombatámadása a csepeli Weiss Manfréd Művek ellen. 1948 – Az Egyesült Államok megkezdte az Európai Újjáépítési Program (Marshall-terv) végrehajtását. <u>Tudománvos és gazdasági események:</u> 1966 – Hold körüli pályára áll a szovjet Luna–10 űrszonda. 2007 – A TGV POS 4402-es pályaszámú motorvonata 574,8 km/h sebességgel új világrekordot állít fel hagyományos vasúti síneken. <u>Születések:</u> 1245 – III. Fülöp francia király († 1285) 1367 – IV. Henrik angol király († 1413) 1927 – Székely Éva olimpiai bajnok magyar úszónő, a nemzet sportolója († 2020) 1930 – Helmut Kohl német kereszténydemokrata politikus, szövetségi kancellár, Németország újraegyesítésének megvalósítója († 2017) 1935 – Czeizel Endre magyar orvosgenetikus († 2015) 1935 – Melocco Miklós Kossuth-díjas magyar szobrászművész, a nemzet művésze 1975 – Mundruczó Kornél színész, forgatókönyvíró, filmrendező
--	--	--	--

			<u>Halálozások:</u> 1897 – Johannes Brahms német zeneszerző (* 1833) 1941 – Gróf Teleki Pál magyar földrajztudós, politikus, miniszterelnök (* 1879)
4. vasárnap Izidor	HÚSVÉTVASÁRNAP – URUNK FELTÁMADÁSA - Ostersonntag Jn 20,1-9 A keresztény hit alapjának, Jézus Krisztus megváltó halálának és feltámadásának emlékűnnep, a keresztények legnagyobb és legősibb ünnepe. „Az ember megváltásának és Isten tökéletes megdicsőítésének művét az Úr Jézus teljesítette be, elsősorban áldott szenvedésének, a halálból való feltámadásának és dicsőséges mennybemenetelének húsvéti misztériuma által. Így halálával halálunkat megtörte, és az életet feltámadásával újjászerezte.” (SC 7) Szenvedését és halálát úgy vállalta, mint vértanúságot; mint ember egészen teljesítette az Atyától kapott küldetést, és ezzel kifejezte a tökéletes engedelmisséget. Ezen a napon: 896 – VI. Bonifác pápa megválasztása. 1507 – Luther Mártont áldozópappá szentelik fel. (Első miséjét május 2-án, kantate vasárnapján tartja.) Szent Gaetano Catanoso atya emléknappja: 1921-től 1950-ig mint gyóntató szolgált zárdákban és Reggio Calabria börtönében. Ugyanakkor kórházi káplán is volt, valamint az Érseki Szeminárium lelkivezetője. 1934-ben Catanoso atya megalapította a Szent Arc Veronika Misszionárius Lányainak Kongregációját, melynek küldetése: folyamatosan engesztelő imádság,	Húsvétvasárnap: A tavaszi napforduló (március 21.) utáni első telihold utáni első vasárnap. <i>Von wo der Wind am Ostersonntag weht, von daher weht er bis Christi Himmelfahrt.</i>	<u>Politikai események:</u> 1543 – A szekszárdi csata: végvári katonák megtizedelik a szekszárdi törököket, Dunaszekcsőnél azonban már vereséget szenvednek. 1849 – A tápióbicskei csatában Damjanich tábornok hadteste legyőzi Jelasics császári tábornagy csapatait. 1945 – Magyarországnak a szovjet Vörös Hadsereg által történt felszabadítása (1990-ig hivatalos állami ünnepnap). 1949 – Az észak-atlanti szerződés (NATO) aláírása Washingtonban. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1581 – Francis Drake angol kalózkapitány körülhajózza a Földet, ezért I. Erzsébet királynő lovagi címmel jutalmazza. 1784 – Kőrösi Csoma Sándor keresztelésének dátuma. Pontos születési időpontját nem ismerjük. 1973 – Átadják a Világkereskedelmi Központot (World Trade Centert) New Yorkban 1973 – Átadják a Pécsi tévétornyot 1983 – Első útjára indul az amerikai Challenger űrrepülőgép.

	alázatos szolgálat az imádságban, a katekézisben, segíteni a gyermekeket, a fiatalokat, a papokat és az időseket. Az első konventet a Reggio Calabriában fekvő Riparóban nyitották. Amikor az érsek korlátozta a Kongregáció tevékenységét, Catanoso atya nagy tanulékonytságot mutatott a döntés elfogadásában. Végül azonban 1958. március 25-én a rend szabályzata megkapta a szükséges egyházmegyei jóváhagyást. Gaetano Catanoso atya 1963. április 4-én halt meg. 1997. május 4-én II. János Pál pápa boldoggá, majd XVI. Benedek pápa 2005. október 23-án szentté avatta.		<u>Egyéb események:</u> 1985 – Magyar állami ünnepségen először jelennek meg a történelmi zászlók. <u>Születések:</u> 1853 – Zipernowsky Károly feltaláló, gépészmérnök, a magyar erősáramú elektrotechnikai ipar megalapítója († 1942) 1883 – Juhász Gyula magyar költő († 1937) <u>Halálozások:</u> 397 – Szent Ambrus püspök, egyház- atya (* 340 körül) 896 – Formózusz pápa (* 816 körül) 1929 – Karl Benz német mérnök, a modern gépjárműtechnika egyik úttörője (* 1844)
5. hétfő Vince	HÚSVÉTHÉTFŐ - Ostermontag Mt 28,8-15	A népeletben a húsvéthétfőnek gazdag szokásvilága alakult ki. Az előző napok liturgikus ünneplései után már a profán emberi örömmek, elsősorban a fiatalságnak az ünnepe. Hagyományos mulatságai közül a legismertebb a húsvéti locsolás. A néphagyományban ezen túl az emmauszjárás (vö. Lk 24,13-15), ill. a mátkatál hordásának ideje. <i>Osterregen bringt magere Kost, Ostersonne fette und reichliche.</i>	<u>Politikai események:</u> 1944 – Életbe lép a m. kir. minisztérium rendelete arról, hogy minden hatodik évét betöltött zsidó személynek sárga csillagot kell viselnie. 1963 – Forródrótot létesítenek a Fehér Ház és a Kreml között. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1991 – Az Atlantis űrrepülőgép raketerében útjára indul az amerikai Compton űrtávcső. 1998 - Átadják a forgalomnak a világ legnagyobb támaszközzű (1991 m) függőhídját, az Akasi Kaikjó hidat a Japánban lévő Kóbe városa mellett. <u>Születések:</u> 1908 – Herbert von Karajan osztrák karmester († 1989)

			1912 – Örkény István magyar író, író, drámaíró († 1979)
6. kedd Vilmos, Bíborka	Jn 20,11-18	<i>April, dein Segen heißt Sonne und Regen, doch deinen Hagel hängt an den Nagel.</i>	<u>Politikai események:</u> 1849 – Az isaszegi csata (1848–49-es forradalom és szabadságharc): A „dicsőséges tavaszi hadjárat” során Görgey Artúr hadserege (Klapka, Aulich és Damjanich hadtestei) Isaszegnél legyőzi Windisch-Grätz seregét (Schlik és Jellasics hadtesteit). 1917 – Első világháború: az Amerikai Egyesült Államok hadba lép Németország ellen. 1941 – Második világháború: a német Luftwaffe bombázza Belgrádot, 24 000 ember hal meg. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1909 – Robert Peary saját állítása szerint elérte az északi-sarkot. <u>Születések:</u> 1814 – Ybl Miklós magyar építész († 1891) <u>Halálozások:</u> 1199 – Oroszlánszívű Richárd angol király (* 1157) 1490 – I. (Hunyadi) Mátyás magyar király (* 1443) 1520 – Raffaello Sanzio reneszánsz kori olasz festő és építész (* 1483) 1528 – Albrecht Dürer német festő-művész, grafikus (* 1471) 1937 – Juhász Gyula magyar költő (* 1883)
7. szerda Hermann	Lk 24,13-35	- Egészségügyi világnap „Biztonságos anyaságért” világnap	<u>Politikai események:</u> 529 – Az európai jogrendszerek alapját képező római jog első

		<i>Ein richtiger April, der tut, was er will.</i>	kodifikációjának, a Corpus Iuris Civilisnek a kihirdetése a Bizánci Birodalomban. 1848 – Megalakul Batthyány Lajos kormánya. Tagjai: Szemere Bertalan belügy-, Deák Ferenc igazságügy-, Kossuth Lajos pénzügy-, Klauzál Gábor földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi, Mészáros Lázár hadügy-, Eötvös József vallás- és közoktatásügyi, Széchenyi István közmunka- és közlekedésügyi, Esterházy Pál, a király személye körüli miniszter. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1972 – Az Interkozmosz–6 műhold fedélzetén a világűrbe jut az első magyar fejlesztésű műszer, a Tanya meteoritcsapda. 2007 – Elindul a nemzetközi űrállo- másra a magyar származású űrturista, Simonyi Károly. <u>Születések:</u> 1820 – Klapka György honvéd tábornok, a komáromi vár parancsnoka († 1892)
8. csütörtök Dénes	Lk 24,35-48	Nemzetközi roma nap <i>Aprilflöckchen bringen Maiglöckchen.</i>	<u>Születések:</u> 1817 – Laborfalvi Róza magyar színésznő, Jókai Mór felesége († 1886) 1932 – Antall József politikus, az MDF első elnöke, 1990–1993 között a Magyar Köztársaság miniszterelnöke († 1993) <u>Halálozások:</u> 1735 – II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelem, a Rákóczi-szabadságharc vezére (* 1676)

			1846 – Vásárhelyi Pál magyar víz-építő mérnök, a Tisza szabályozásának tervezőmérnöke (* 1795) 1860 – Gróf Széchenyi István magyar politikus, író, „a legnagyobb magyar” (* 1791) 1919 – Eötvös Loránd magyar fizikus, miniszter (* 1848) 1973 – Pablo Picasso spanyol születű francia festőművész (* 1881) 1991 – Csengey Dénes magyar író (* 1953) 2013 – Margaret Thatcher brit politikus, Nagy-Britannia miniszterelnöke (* 1925)
9. péntek Erhard	Jn 21,1-14	<i>Wohl hundertmal schlägt das Wetter um, das ist des Aprils Privilegium.</i>	<u>Politikai események:</u> 1865 – Befejeződik az amerikai polgárháború. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1860 – Edouard-Leon Scott de Martinville fonautográfjával rögzített egy francia népdalt. A francia nyomdász a találmányával nem visszajátszhatóvá akarta tenni a hangokat, hanem a gyorsírók tevékenységét szerette volna forradalmasítani, láthatóvá tenni az elhangzottakat. <u>Születések:</u> 1908 – Victor Vasarely magyar születű festőművész († 1997) 1940 – Kobajasi Kenicsiró japán kar-mester <u>Halálozások:</u> 2008 – Elizabeth Stefan (Molnár Erzsébet) a ma ismert legmagasabb kort megélt magyar (* 1895)

10. szombat Zsolt, Ezékiel	Mk 16,9-15	Nemzeti rákellenes nap <i>Leinsaat an Ezechiel geht nicht fehl.</i>	<u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1912 – Szabadalmaztatja az inzulin-készítést Nicolae Paulescu (1869–1931) román fiziológus, orvos, professzor. <u>Egyéb események:</u> 1912 – Southamptonból elindul első és egyben utolsó útjára a Titanic. <u>Születések:</u> 401 – II. Theodosius bizánci császár († 450) 1755 – Samuel Hahnemann német orvos, a homeopátia megalapítója († 1843) 1847 – Joseph Pulitzer (eredetileg Pulitzer József) magyar származású újságíró, a modern amerikai újságírás atyja, sajtómágnás, a Pulitzer-díj alapítója († 1911) <u>Halálozások:</u> 1878 – Heckenast Gusztáv nyomdász, könyvkiadó, könyvkereskedő (* 1811) 1979 – Várkonyi Zoltán Kossuth-díjas magyar színész, rendező, filmrendező (* 1912) 1979 – Nino Rota olasz zeneszerző (* 1911)
11. vasárnap Leó, Szaniszló	ISTENI IRGALMASSÁG VASÁRNAPJA Jn 20,19-31	- A magyar költészet napja (József Attila születésnapja) - A Parkinson-kór világnapja - Debrecen város napja	<u>Politikai események:</u> 1241 – A muhi csata első napja. 1848 – Pozsonyban V. Ferdinánd király szentesíti a március 21-i törvénycikkeket, felosztatja az utolsó rendi országgyűlést. Az áprilisi törvények kimondják a Magyar Királyság függetlenségét, az évenkénti

		<i>Gedeiht im April die Schneek und die Nessel, füllt sich der Speicher und das Fässel.</i>	országgyűlést Pesten, a felelős „ministerium” és nemzetőrség felállítását, a jobbágyrendszer megszüntetését, az egyesítést („uniót”) Erdéllyel, de elismerik a Pragmatica sanctio érvényességét. 1939 – Magyarország kilép a Népszövetségből. 1963 – XXIII. János pápa kiadja a „Pacem in terris” (Békét a földön) kezdetű szociális enciklikát, melynek témája a béke és az emberi jogok. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1948 – Elkezdik építeni a budapesti Gyermekvasút első szakaszát. 2006 – Vénusz körüli pályára áll az első európai Vénusz-szonda, a Venus Express. <u>Sportesemények:</u> 1896 – Hajós Alfréd versenyző megszerzi az első magyar olimpiai győzelmet. <u>Születések:</u> 1755 – James Parkinson angol gyógyszerész és sebész, a Parkinson-kór leírója († 1824) 1819 – Leiningen-Westerburg Károly honvéd tábornok, aradi vértanú († 1849) 1842 – Fehér Ipoly Kálmán bencés szerzetes, tanár, pannonhalmi főapát, természettudományi író, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja (1896) († 1909)
--	--	--	--

			1857 – Weiss Manfréd, nagyiparos, a Weiss Manfréd Acél- és Fémművek alapítója († 1922) 1900 – Márai Sándor magyar író, költő, drámaíró, újságíró († 1989) 1905 – József Attila magyar költő, esztéta († 1937) <u>Halálozások:</u> 1079 – Szent Szaniszló krakkói püspök, Lengyelország védőszentje vértanúságának napja (* 1030 körül) 1842 – Kőrösi Csoma Sándor tudós utazó (Dardzsiling) (* 1784)
12. hétfő Gyula	Jn 3,1-8	Az űrhajózás világnapja (Gagarin 1961-es útjának emlékére) <i>Ist der April recht schön und rein, wird der Mai umso wilder sein.</i>	<u>Politikai események:</u> 1861 – Kitör az amerikai polgárháború. 2003 – Népszavazás Magyarország EU-tagságáról <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1961 – Jurij Gagarin űrhajójával elsőként kerüli meg a Földet. 1981 – A Columbia űrrepülőgép első útjára indul. <u>Halálozások:</u> 1945 – Franklin Delano Rooseveltt az Amerikai Egyesült Államok 32. elnöke, hivatalban 1933–1945-ig (* 1882)
13. kedd Ida	Jn 3,7b-15	A könyvtárosok világnapja <i>Siehst im April du die Falter tanzen, magst du getrost im Garten pflanzen.</i>	<u>Születések:</u> 1963 – Garri Kaszparov azerbajdzsáni születésű szovjet sakknagymester, világbajnok 1970 – Csollány Szilveszter olimpiai bajnok tornász

			<u>Halálozások:</u> 1695 – Jean de La Fontaine francia író, meseköltő (* 1621)
14. szerda Tibor	Jn 3,16-21 1977 – VI. Pál pápa fogadja a magyar katolikus püspöki kar tagjait.	<i>Tiburtius kommt mit Sang und Schall, bringt Kuckuck mit und Nachtigall.</i>	<u>Politikai, egyházi események:</u> 1849 – Debrecenben az országgyűlés határozatot fogad el a függetlenségi nyilatkozat kiadásáról és a Habsburg-ház trónfosztásáról. Ezután Kossuth Lajost kormányzó elnökké választják. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1972 – Elindul az első szovjet űridőjárás kutató műhold, a Prognosz-1. 1981 – Visszatér az első űrrepülőgép, a Columbia a földre John Young és Robert Crippen űrhajósokkal a fedélzetén. <u>Egyéb események:</u> 1912 – Első útján jéghegynek ütközik a Titanic utasszállító luxushajó 23:40 perckor, 150 kilométerrel Új-Fundland partjai előtt. Másnap hajnalra elsüllyed, 1517 utas életét veszti. <u>Születések:</u> 1886 – Tóth Árpád költő, műfordító († 1928) <u>Halálozások:</u> 1759 – Georg Friedrich Händel német származású angol zeneszerző (* 1685) 1946 – Horger Antal nyelvész, egyetemi tanár (* 1872)
15. csütörtök Anasztázia, Tas	Jn 3,31-36		<u>Tudományos és gazdasági események:</u>

		<i>Aprilenwetter und Kartenglück wechseln in jedem Augenblick.</i>	1923 – Először érhető el nyilvánosan az inzulin, amelyet a cukorbetegnek használnak. 2009 – A Magyar Nemzeti Bank új biztonsági elemekkel ellátott bankjegyeket bocsát ki. <u>Egyéb események:</u> 1963 – A TV Maci első vetítése. 1209 – Assisi Szent Ferenc megalapítja a Ferences rendet 2019 – Tűz a párizsi Notre-Dame-székesegyházban. <u>Születések:</u> 1452 – Leonardo da Vinci itáliai reneszánsz festőművész, szobrászművész, tudós, feltaláló († 1519) 1642 – II. Szulejmán az Oszmán Birodalom 21. szultánja († 1691) 1684 – I. Katalin orosz cárnő († 1727) 1804 – Bezerédj Amália a magyar gyermekirodalom úttörője, a tolnai óvóképző és "példányóvoda" egyik szervezője († 1837) <u>Halálozások:</u> 1983 – Illyés Gyula magyar író, költő, műfordító (* 1902)
16. péntek Csongor	Jn 6,1-15	A Holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapja (2001-től)	<u>Politikai események:</u> 1514 – Bakócz Tamás bíboros, Esztergom érseke, pápai legátusként közlése X. Leó pápának a törökök ellen keresztes hadjáratot hirdető buláját; a keresztes hadak vezetésére Dózsa György kap megbízást. 1865 – A Pesti Naplóban (név nélkül) megjelenik Deák Ferenc híres „húsvéti cikke”, amely fordulópontot

		<i>Regnet's stark zu Albinus, macht's dem Bauern viel Verdruss.</i>	jelent a kiegyezéshez vezető úton (húsvét akkor erre a napra esett, innen a történelmi név). 2003 – Magyarország (kilenc másik országgal együtt) Athénben aláírja az Európai Unióhoz csatlakozási szerződést, amely alapján 2004. május 1-jétől uniós tagállammá válik. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1705 – Anna brit királynő lovaggá ütötte Isaac Newtont. <u>Kulturális események:</u> 2006 – Megkezdte sugárzását a Szent Korona Rádió. <u>Születések:</u> 1927 – XVI. Benedek pápa <u>Halálozások:</u> 1830 – Katona József magyar költő, író, drámaíró (* 1791) 1850 – Marie Tussaud (szül. Marie Grosholtz), elzászi származású francia viaszöntőnő, a londoni Madame Tussaud Panoptikum alapítója (* 1761) 2010 – Popper Péter pszichológus, klinikai gyermek-szakpszichológus, pszichoterapeuta, egyetemi tanár (* 1933) 2012 – Palásthy György Balázs Béla-díjas magyar filmrendező (* 1931) <u>Nemzeti ünnepek:</u> Dán Királyság: Nemzeti ünnep, II. Margit királynő születésnapja
17. szombat Rudolf	Jn 6,16-21		<u>Halálozások:</u> 166 – Anicét pápa 858 – III. Benedek pápa

		<i>Bauen im April schon die Schwalben, gibt's viel Futter, Korn und Kalben.</i>	1711 – I. József magyar király, német-római császár (* 1678)
18. vasárnap Andrea, Ilma	Húsvét 3. vasárnapja Lk 24,35-48	• Műemlékvédelmi világnap • Rádióamatőr világnap <i>Im April wächst das Gras ganz still.</i>	<u>Politikai események:</u> 1616 – Sárospatakon házasságot köt I. Rákóczi György és Lorántffy Zsuzsanna. 1701 – A nagysárosi kastélyában le tartóztatják II. Rákóczi Ferencet, és előbb Eperjesre, majd Bécsújhelyre szállítják. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1925 – Megnyílt az első Budapesti Nemzetközi Vásár. <u>Halálozások:</u> 1955 – Albert Einstein német születésű fizikus, Nobel-díjas, a relativitáselmélet kidolgozója (* 1879)
19. hétfő Emma	Jn 6,22-29 2005 – Vatikán: A konklávé az elhunyt II. János Pál pápa utódjává a német Joseph Ratzinger bíborost választja, aki a XVI. Benedek nevet veszi fel.	• A fohagyma világnapja <i>Heller Mondschein im April gibt an Obst nicht viel.</i>	<u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1971 – Föld körüli pályára áll az első űrállomás, a szovjet Szaljut-1. 1982 – Felbocsátják a szovjet Szaljut-7 űrállomást. 1997 – Az első közös orosz-amerikai űrséta a Mir űrállomásról. <u>Születések:</u> 1793 – V. Ferdinánd magyar király, I. Ferdinánd néven osztrák császár († 1875) 1828 – Zsolnay Vilmos keramikus-művész, nagyiparos († 1900) 1955 – Regőczy Krisztina világbajnok műkorcsolyázó <u>Halálozások:</u> 896 – VI. Bonifác pápa 1054 – IX. Leó pápa

			1882 – Charles Darwin angol természettudós, biológus, az evolúciós elmélet atyja (* 1809)
20. kedd Tivadar	Jn 6,30-35	Nagykanizsa napja <i>April windig und trocken macht das Wachstum stocken.</i>	<u>Politikai események:</u> 1083 – I. (Szent) László magyar király jelenlétében felnyitják Fehérváron István király sírját. Ettől a naptól kezdve szentként tisztelik az első királyt, noha hivatalos szentté avatása majd csak Könyves Kálmán idejében lesz. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1992 – Megnyílik Sevilleben a 20. század utolsó egyetemes világkiállítása. <u>Születések:</u> 1889 – Adolf Hitler német politikus, a náci párt vezetője, birodalmi vezér és kancellár, diktátor, a „Führer” († 1945) <u>Halálozások:</u> 1314 – V. Kelemen pápa (* 1264)
21. szerda Konrád	Jn 6,35-40	- Óvoda-nap: Friedrich Fröbel német pedagógus és óvodaalapító születésének (1782) emlékére tartják. - A bölcsődék napja (az első magyar bölcsőde megnyitásának emlékére) – kifejezve a társadalom megbecsülését a bölcsődei dolgozók által teremtett értékek iránt. <i>Je eher im April der Schlehdorn blüht, je früher der Bauer zur Ernte zieht.</i>	<u>Politikai események:</u> i.e. 753 – A hagyomány szerint Róma alapításának napja. <u>Születések:</u> 1799 – Táncsics Mihály magyar író, publicista († 1884) 1926 – II. Erzsébet brit királynő <u>Halálozások:</u> 1109 – Canterburyi Szent Anzelm teológus, filozófus (* 1033 vagy 1034) 1509 – VII. (Tudor) Henrik angol király (* 1457) 1850 – ifj. báró Wesselényi Miklós magyar író, az „árvízi hajós”, a

			magyar reformellenzék egyik vezére (* 1796)
22. csütörtök Csilla, Noémi	Jn 6,44-51	- A Föld napja, egyike a környezet-védelmi világnapoknak. - Kecel napja <i>Gibt's Gewitter vorm Georgitag, so folgt gewiss noch Kälte nach.</i>	<u>Politikai események:</u> 1509 – VIII. Henrik angol király trónra lép. 1915 – Első világháború: A németek a nyugati fronton először vetnek be nagyobb mennyiségben harci gázt (mustárgázt), a belgiumi Ypres (Ypern) térségében. 1989 – Feloszlik a KISZ. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1924 – A legendás 424-es mozdony próbaútja Budapest és Vác között. 1993 – Megjelenik a Mosaic webböngésző 1.0 verziója. <u>Születések:</u> 1861 – Gróf Tisza István politikus, magyar miniszterelnök († 1918) 1870 – Vlagyimir Iljics Lenin eredeti nevén: (Vlagyimir Iljics Uljanov), orosz ideológus, forradalmár, szovjet-orosz politikus († 1924) 1916 – Yehudi Menuhin amerikai hegedűművész, karmester († 1999) <u>Halálozások:</u> 296 – Kájusz pápa (* 245) 536 – I. Agapét pápa (* 490 kb.)
23. péntek Béla	Jn 6,52-59 Szent György napja a keresztény egyházak többségében	A könyv és a szerzői jogok világnapja	<u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1960 – Tenger alatti telefonkábel építenek ki Lengyelország és Dánia között. <u>Születések:</u> 1564 – William Shakespeare angol költő, drámaíró, színész († 1616)

		<i>Auf Sankt Georgens Güte steh'n alle Bäum' in Blüte.</i>	1926 – Janikovszky Éva Kossuth-díjas magyar író, költő († 2003) 1949 – Gedó György olimpiai bajnok ökölvívó Halálozások: 303 – Szent György római katona és keresztény vértanú (* 275) 997 – Szent Adalbert püspöknek, (Szent István nevelőjének) vértanú-halála (* 957) 1616 – Miguel de Cervantes spanyol író, a Don Quijote alkotója (* 1547) 1616 – William Shakespeare angol drámaíró, költő (* 1564) 1947 – Károlyi Gyula politikus, a Magyar Királyság miniszterelnöke (* 1871) 1981 – Zelk Zoltán magyar költő (* 1906) 1989 – Hódos Imre olimpiai bajnok birkózó (* 1928) 2018 – Magyarai Béla magyar úrhajós, a Szójuz–36 úrhajó tartalékszemélyzetének tagja (* 1949)
24. szombat György	Jn 6,60-69 858 – I. Nagy Miklós pápa megválasztása Sárkányölő Szent György napja (egyes népeknél ez a nap április 23-ára esik). Szent György (271 körül – 303. április 23.) római kori katona és keresztény vértanú. Szentté avatását a legtöbb keresztény egyház elismeri; egyike a leghíresebb katonaszenteknek. Leginkább a sárkányt legyőző lovag képében ismert, emellett több ország és város védőszentjeként is tisztelik. Egyike a tizennégy	• A kísérleti állatok védelmének világnapja • A magyar rendőrség napja • Tótkomlós napja A Szent György-nap Európa nagy részén őszi pásztorünnep, az állatok első kihajtásának a napja. Gonoszjáró nap, ezért a kerítésre, ajtókra tüskés ágakat tesznek, hogy a boszorkányokat távol tartsák. Az állatokat – az ártó szellemek, a rontás elkerülése	Politikai események: 1222 – II. András kiadja az Aranybullát. 1326 – Károly Róbert megalapítja a Szent György Lovagrendet. 1514 – Bakócz Tamás bíboros, Esztergom érseke, pápai legátus a kereszties sereg vezérévé Dózsa Györgyöt nevezi ki. Halálozások: 1196 – III. Béla magyar király (* 1148–1149 körül)

	segítőszentnek. A György-legenda azt a keresztény meggyőződést fejezi ki, hogy a hit megszünteti a démonok uralmát, és a gonoszt minden alakjában legyőzi. Előkelő kappadókiai családból származott. Diocletianus császár alatt hadiszolgálatba lépett. Kiváló kardforgató képességének és más tulajdonságainak is köszönhetően hamar magas pozícióba jutott. Ám amikor a császár a keresztényeket üldözni kezdte, lemondott hivataláról, és ellene fordult. Emiatt börtönbe vetették, és miután a legkegyetlenebb kínzásokkal sem bírták őt hitétől eltéríteni, 303-ban kivégezték. A legenda szerint megölt egy sárkányt, ezért szép páncélozott lovon ülő és dárdájával sárkányt ölő ifjúnak szokás ábrázolni. A leghíresebb Szent György-szobor, a Kolozsvári testvérek 1373-as alkotása, Prágában áll. Másolata Kolozsváron, a Farkas utcai református templom előtt áll. Egyik későbbi, köztéren felállított példánya a Halászbástya lépcsőjénél, egy harmadik pedig az Epreskertben látható. Negyedik másolata Szegeden áll, a Béke téren. Megtalálható kiállított példánya a Magyar Nemzeti Múzeumban és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen is. • Menni Benedek irgalmas rendi szerzetes emléknapja • Sigmaringeni Szent Fidél kapucinus szerzetes, vértanú emléknapja • Pelletier Szent Mária-Eufrázia apáca, rendalapító emléknapja	végett – Szent György-napi tűzön hajtják keresztül, hogy a füsttől megtisztuljanak. április 23. – a keresztény egyházak többségében április 24. – Magyarországon és Csehországban (az Egyesült Királyságban is, ha április 23. vasárnapra esik) május 6. – a Juliánus-naptárhoz ragaszkodó ortodox egyházakban november 23. – a grúz egyházban <i>So lange die Frösche vor Markus quaken, so lange müssen sie nachher schweigen.</i>	1731 – Daniel Defoe angol író (* 1660 körül) 1967 – Széchenyi Zsigmond író, vadász, Afrika-utazó (* 1898)
25. vasárnap Márk, Ányos	Húsvét 4. vasárnapja Jn 10,11-18 • A nyugati kereszténységben a húsvétvasárnap lehetséges legkésőbbi időpontja.	• A malária elleni küzdelem világnapja • Április utolsó vasárnapja: testvér-városok világnapja	• Olaszország nemzeti ünnepe, a Felszabadulás napja (a második világháború vége óta) • Az Alaptörvény napja (Magyarország Alaptörvénye – Magyar Közlöny, 2011. április 25.)

		<i>Gibt's an Markus Sonnenschein, so bekommt man guten Wein.</i>	<u>Kulturális események:</u> 1719 – Angliában megjelenik Daniel Defoe: Robinson Crusoe c. regénye. <u>Halálozások:</u> 1077 – I. Géza magyar király (* 1040 körül) 1744 – Anders Celsius svéd természettudós, a Celsius-skála megalkotója (* 1701) 1988 – Pataki Ferenc tornász, olimpiai bajnok (* 1917)
26. hétfő Ervin, Aida	Jn 10,1-10	A szellemi tulajdon világnapja <i>April warm, Mai kühl, Juni nass – füllt dem Bauern Scheuer und Fass.</i>	<u>Politikai események:</u> 1964 – Egyesül Tanganyika és Zanzibár, e két országnévből alkotott új név alatt létrejön Tanzánia. <u>Sportesemények:</u> 1903 – Megalapítják az Atlético de Madrid labdarúgó csapatát. <u>Egyéb események:</u> 1986 – Robbanás és tűz a csernobili atomerőmű egyik reaktorában (Ukrajna), az eddigi legsúlyosabb következményű nukleáris baleset békeidőben. <u>Halálozások:</u> 757 – II. (III.) István pápa
27. kedd Zita, Mariann	Jn 10,22-30 2014 – A kereszténység történetében egyedülálló módon egyszerre két pápát avattak szentté, XXIII. Jánost és II. János Pált.	<i>Grasmücken, die fleißig singen, wollen uns den Lenzen bringen.</i>	<u>Halálozások:</u> 1521 – Ferdinand Magellan portugál felfedező (* 1480 körül)
28. szerda Valéria, Vitális	Jn 12,44-50	- A munkabalesetben elhunytak és megsérültek nemzetközi napja - Újfehértó napja	<u>Politikai események:</u> 1131 – Megkoronázzák II. Béla királyt. 1944 – A német megszállást követően az első, zsidókat deportáló vonat (Hermann Krumej SS-Obersturmführer irányításával)

		<i>Friert's am Tag von Sankt Vital, so friert's noch fünfzehnmal.</i>	Kistarcsáról indult el, 1800 fős transzporttal (javarészt 16-60 év közötti férfiakat és 18-50 év közötti nőket pakoltak fel 45G mintájú marhavagonokba). A szerelvény május 2-án érkezett Auschwitz-Birkenaubába. 1945 – Mussolinit olasz kommunista partizánok kivégzik. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 2001 – A Szojuz TM–32 űrhajóval elindul az első űrturista, Dennis Tito a nemzetközi űrállomásra. <u>Születések:</u> 1754 – Gróf Széchényi Ferenc a Magyar Nemzeti Múzeum és Könyvtár alapítója († 1820) 1908 – Oskar Schindler német gyáros, a második világháború idején végzett zsidómentő akcióit a „Schindler listája” c. film mutatja be († 1974) <u>Halálozások:</u> 1918 – Gavrilo Princip szerb–bosnyák merénylő, 1914. június 28-án Sarajevóban lelőtte Habsburg Ferenc Ferdinánd osztrák–magyar trónörökösét és feleségét (* 1894)
29. csütörtök Péter	Mt 11,25-30	A táncművészet világnapja – az 1727-ben született Jean G. Noverre francia balett-táncos, koreográfus, az egyetemes táncművészet megújítója születésnapján.	<u>Politikai események:</u> 1945 – Amerikai csapatok felszabadítják a dachauai koncentrációs tábor. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1885 – Első alkalommal vizsgázik nő az Oxfordi Egyetemen.

		<i>Viel Schnee, den der April entfernte, hinterlässt eine gute Ernte.</i>	1979 – Útjára indul az első szegedi trolibusz. <u>Születések:</u> 1818 – II. Sándor orosz cár († 1881) 1964 – Varnus Xavér magyar orgonaművész, író 1967 – Ábrahám Attila olimpiai bajnok kajakozó, sportvezető <u>Halálozások:</u> 1380 – Sziénai Szent Katalin Olaszország és Európa egyik védőszentje, egyházdoktor (* 1347) 1919 – Frim Jakab gyógypedagógus, az első magyar, fogyatékosok számára épített nevelőintézet atyja (* 1852)
30. péntek Katalin, Kitti	Jn 14,1-6	• A méhek napja Magyarországon • A katonai zenekarok napja • A magyar film napja - A táncz című első magyar film 1901-es bemutatásának napjára emlékezve. • Walpurgis-éj, a boszorkányok napja <i>Regen auf Walpurgisnacht hat nie ein gutes Jahr gebracht.</i>	<u>Politikai események:</u> 1789 – George Washington lesz az Amerikai Egyesült Államok első elnöke. 1945 – Adolf Hitler öngyilkos lesz föld alatti bunkerében. 1980 – Beatrix holland királynő (hollandul: Koningin Beatrix der Nederlanden) trónra lépése. <u>Tudományos és gazdasági események:</u> 1876 – A budapesti Margit híd felavatása. 1991 – Befejeződik a Trabant autók gyártása Zwickauban, az immár egyesült Németországban. 1993 – A CERN bejelenti, hogy a Világháló mindenki számára szabad és ingyenes.

			<u>Születések:</u> 1870 – Lehár Ferenc magyar zene-szerző, katonakarmester, operett-szerző († 1948) 1883 – Jaroslav Hašek cseh satirikus író, a Švejk, egy derék katona kalandjai a világháborúban szerzője († 1923)
--	--	--	---